

Nro. 41.

A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR, ES AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

Indúlt Bétsből, Pénteken Majus 20-dik napján,
1808-ik esztendőben.

Magyar Ország.

Zágráb, Május 8-kán. April. 18-kán igen szép solennitást tartott itt a' Horváth országi Bán Grof Gyulay Ur eö Ezzellentziája. Tárgya vala ennek, a' mi esméretes hazafi vezérünk Generális Báró Me-cséry nagy érdemeinek, és katonai vitézségének, mellyet ezen hózfzan tartott Frantzia véres káda-kozásokban számtalan sokszor kimútatott, a' Mária Thérésia Katona Rendje Komendátori keresztjével, a' felső rendelések fzerént, a' paradéban ki állott B. Alvintzy Regementje előtt, a' nevezett Rend' itt lévő Rittereinek, a' Tifzti Karnak, 's a' Karlstadi

és Várasdi Gen. Komandóhoz tartozó polgári és katonai Elöljáróknak jelenlétekben, lett megtiszteltetése. A' solennitás délelőtti 10 órakor az istentisztelet után ment véghez. Az instelláló Bán Ur eö Exc. ja a' tárgyhoz illő szép beszédet intézett a' Generális Urhoz, a' ki arra hasonló szép beszéddel felelt. Be-tesitették az örvendetes solennitást, Megyés Püspök Verhovacz eö Exc. ja és Grof Draskóvics eö Nagysága, az által, hogy az első 60, e' pedig 24 személyekre terített asztalnál, muzsikaszó és mozsárágyuk durragása mellett, 's örvendetes pohárköszönések között, vendégelték meg a' jelenlévő polgári és katonai tiszteket. Leg első tárgyak volt a' pohárköszönéseknek, a' rettenetességek között szerzet érdemeket édesen megjutalmaztató Cs. K. Felség, azután a' Bán Ur eö Exc. ja mint Instellator, harmadik az ezen solennitás igen érdemes tárgya a' megtiszteltetett Generális Ur. "

Ugyan ezen alkalmatossággal adta által nagy érdemű Profefzor T. Pater Klohammer Ur azon szép Déák verseket, mellyek a' jövő postanapon a' Kurir mellett találtatando Toldalékban fognak kijöni.

Frantzia Birodalom.

Páris, Aprilis 30-kán. Innen a' Császárhoz és onnét visszafra Páris felé leg kisebb szakadás nélkül foly a' közösülés. Egy nap sem múlikel a' nélkül, hogy onnan ide és innen oda sok Kirirok ne küldetnének. A' Státustanátsból bizonyos számú Auditorok vannak kineveztetve, a' kik szünet nélkül jönnekmennek, a' Császárhoz az ithon maradott Ministerekből és Státustanátsosokból tudósításokat vívén, 's a' Császártól parantsolatokat hozván ezekhez. Min-

den környüállások azt mutatják, hogy még eddig sem a' Német tartományok és Romai Sz. Szék között fennforgó kérdésekre, sem ezen utólsóbbnak állapotjára nézve, nem tétetődtek-meg a' végső határozások. Annyit bizonyosnak lenni erőlsítenek, hogy Cardinalis Bayonne, a' ki a' Romai Sz. Szék' részéről eddig, a' Nemet tartományokkal való Concordata elintézésében munkálódott, Frantzia hazafi lévén, nem megyen Romába visszra, hanem Valencében marad, a' hova való. Cardinalis Capraráról azt beszélik, hogy meghatározott módon kinyilatkozattatta, hogy Nuntziusi foglalatofságát a' Párisi Udvarnál tovább folytatni nem akarja, 's minden órán Mayland felé fogja útját Párisbol venni, és ott fog ennekutánna, mint az Olasz Királyság' Alamisnáriussa, lakni. — Azt, hogy a' Napoleon Császár Követségéi Agense Lefebvre, a' ki a' Frantzia Követnek Alquiernek Romából való eltávozása után még ott maradt vala, most már minden Követségéi papirossakkal egygyütt Rómát oda hagyta légyen, bizonyosan írják a' Romai levelek.

Borghese Frantzia Császári Hertzeg és a' felesége Paulina Császári Hertzegasszony, April. 23-kán délben ágyuk' dörgése között törtötték a' mágok fényes bemeneteljeket Turinba. Gen. Menou Lovas és Granadíros sereggel tett nékiek tiszteletet. Az előljárók eleikbe mentek, etc.

A' Nápolyi Kurir nevü Ujság e'képpen szoll: —
 „Az országglófszék kitanúlta végezetre, hogy mimódon történt a' Hadi Minister Salicetti' palotájának puskaapor által történt felvettetése. Valami gyujtó szerszámokkal és puskaporral töltött alkotmányt hoztak által a' szomszéd szigetekről, és

azt a' nevezett palotának egygyik bóltjában a' köfalba rejtették.el. A' bólt' koltsa bizonyos Viscardi nevű embernél volt. A' történetnek minden környülállásai kivilágosodtak; az eszközszemélyek és tzimbarásai, kitudódtak, és közzülök már néhányak kézközt vagynak. Az egész dolog nem soká véget fog érni, 's akkor egész mivólta fzerént kihirdetetik. “

A' Romai, Diarium nevű, Udvari Ujságban ezeket olvassuk: — “

„Maria Clotilda Adelhaid Xavéria ájtatos emlékezetű Szárdiniai Királynénak, és Paoló della Crocének a' Szenvedő Gyülekezet' felállitojának, a' szentek közzé való felvétettetéseknek elintézésében dolgozik mostanában, a' Pápa helybehagyásával, az Istentifzteletre ügyelő Gyülekezet. — Emmannel Károly, Szárdiniai volt Király, a' ki néhány eszten-dőknek előtte az uralkodásról lemondott, 's azóltá itt Romában tartózkodott, mostanában elútazott innen Frescatibe. —

„Azt a' hírt terjesztették vala el némelyek, hogy a' Romai Frantzia Kormányozó Generális Gróf Miollis számos Cardinálisok és Praelatusók' eleikbe olyan rendelést adott volna, hogy útjokat Frantzia országba vegyék és ott állapotjanak-meg. Mi ellenben azt erőszithetjük, hogy e' féle rendelések itt telyefséggel nem tétettettek; sőt hogy a' Sz. Szék előljárói és a' Frantzia Kormányozók, valamint szintén a' Frantzia katonák és a' Romai lakosok között, szakadatlanúl tart a' jó egygyetértés.

Azt is az említett Diarium hirdeti, hogy a' Pápa, Romai Vice-Kormányozóvá nevezte Tomazo-Arezzót.

Romába érkezett levelek azt A' erősítették, hogy az Urbinói Hertzege és a' Márknak egy része Toskánához tsatoltatott volna. Azonközben még is fennmaradott a' bizontalankodás, valóságot senki sem tud.

Azonban minden belső és külső dolgok a' magok rendjek szerént folytak Romában; a' változásokból, mellyek felől olyan előhír szárnyalt, hogy a' szent héten fogának véghez menni, semmi sem lett; az ezen nagy héten véghez menni szokott ajtatofságok a' bévett rendtartások szerént mentek véghez, azzal a' külömbséggel, hogy a' Sz. Péter templomában a' Pápa helyett Mattei és Antonelli Cardinálisok tették a' szolgálatot, melyhez járult még az is, hogy a' Zöld Tsötörtökön kiofztattatni szokott áldás, a' Sz. Atya által mostanában ofztatott-ki. Ö Szentsége megmaradott azon határozása mellett, hogy a' Monte Cavallói lakhelyét megváltoztatni nem fogja, a' Pálmák kiofztását és a' tizenkét szegények lábaik megmosását, mint szokása volt, tsak a' házi templomában vitte véghez. —

„Ezek között a' környülállások között jött ki, még pedig a' közönséges megelegedésnek megnyerésével az a' parantsolat, hogy a' féle titkos fegyvert, milyen a' páltzaspádé, döfökés, etc, hordozni nem szabad; hogy a' ki ilyennel találtatik, először 12 napi fogsaggal és 5 Skadi fizetéssel, másodszor két ennyivel büntettetik-meg; és hogy az, a' ki valakit ilyen fegyverrel megsebesit azonnal hadi ítélőszék eleibe állittassék.

„Igen nagy megilletődést okozott itt az, hogy Szenátor Bonaparte Lucian ezen bizontalankodások

között Ápril. 15-kén Romából eltávozott. Mondják, hogy valami Kirirnak hozzá való érkezése okozte eltávozását. Eleinten a' mondatott, hogy csak falusi jofzágára utazik-ki, hanem mikor látták, hogy öt utazó szekérral indul-el, már ekkor senki sem hitte többbe, hogy mostanság vízfza fogna odamenni (Mint már tudjuk, Florentzia városában állapodott-meg feleségével és egész háznépével egyetemben) etc. — (Ezen levélből azt lehet legbizonyosabban által látni, hogy, melly bizontalanok és fundamentom nélkül valók lettek légyen sok hírek, mellyek egy időtől fogva a' közönséges levelekben közönségessé tétettettek).

A' Párisi Monitörben a' következő rövid levél jött-ki — Bayonnéből April. 28-dikán: — “

„A' Császárné ő F. ge tegnapestve ideérkezett. A' tiszttviselők, 's a' városiak közzül való testörzők, néhány Lovas Regementekkel egyetemben eleibe mentek vala ő F.gének. A' város estvére meg vala világosittatva. A' Császárné is azon Marsaki kastélyba szállott-meg, melyben a' Császár van szállva. Ma az Asturiai Princz (nem nevezi Királynak) látogatását fogadta-el a' Császárné.

Május 3-kán e'képpen irt a' Bayonnei környüállások felől a' Párisi Mönitör: — „A' Békefség' Fejedelme April. 26-kán megérkezett Bayonnébe, és a' város szomszédtságában egy kastélyban van szálláson.

Páris, Május 4-kén. Bizonyos, hogy Frantzia pártfogásnak közfönheti a' Békefség' Fejedelme a' fogságból való kimenekedést. Mikor a' tömletz-

ből kivitték, még inge sem volt, 's az ábrázatját néhány küvejk hosszúságú szakáll fedezte.

Fontos egy Spanyol Irónak előadása, a' mely ilyen szavakon végződik: — “

„Távol légyen, hogy a' Békefség' Fejedelmének gazdagsága 509 millió Frantzia Livrákra tétet-
tetvén, igen sokra tétetett volna. Sőt, mint bizonyos kútfők után erőssithétjuk, igen kevésre tétetett. Pénznem is találtatott nálla, a' mellyen az ő mejjképe ilyen tzimirással szemléltetett: Első Emanuel, Mexicói Császár. Hogy a' tartományokba minémű hajlandóság uralkodott légyen eránta, megtettzik abból, hogy mihelyest az ő megbukásának híre elterjedett, a' képit azonnal megégették; Badasorban a' házát, melyben született, 's még egy más házát, mellyet ugyan ott ajándékba kapott volt, felégették; sőt erőssítik, hogy kezei-
reízttségének edényeit is özfze rontották. IV-dik Károly már ez előtt is le akarta kétfzer tenni a' Királyságot, a' Békefség' Fejedelmére 's a' Királyné-
ra akarván bízni az Országglást: hanem a' Fő, vagy úgy nevezett Castiliai Tanáts, melynek tagjai a' magok hazafiui jó indulatjokról és igazságos vóltokról es-
méretesek, akadélyoztatták-meg.

A' Békefség' Fejedelmének mentségéül adták ki a' Frantzia levelek a' következő jegyzéseket is, mellyek azokat a' történeteket foglalják summá-
san magokban, a' mellyek a' IV-dik Károly ország-
lása és a' Békefség' Fejedelme' ministersége alatt történtek: — “

„IV-dik Károly az 1788-dik esztendőben ült a' Királyi székre; 1793-ban ellene a' Frantzia Res-

publika hadat izent; ezen hadakozának 1795-ben véget vetett a' Baziliai békeféség, a' melly ha fze. rentsés nem volt is Spanyol országra nézve, leg alább betsületére fzolgált ebben való engedése, a' melly fzerént t. i. St. Domingo fzigetének Spanyol részét Frantzia országnak adta, úgymint a' melynek a' Spanyol kereskedés külömben sem vette volna semmi hafznát. Ezt követte 1796-ban a' Spanyol és Frantzia országok között való Védelmező és Megtámadó (defensiv és offensiv) Szövettség; 1797-ben egy Ánglus Admirális Kadixnak pufztítására küldetett, a' melly ekkór külömben is eléggé pufztittatott a' sárga hideg által. A' Spanyol vitézség azönközben ellene állott az ellenségnek; 1799-ben Pál Orosz Császár hadat izent Spanyol országnak, azért, hogy nem akart belé állani a' második Coalitióba; 1800-ban az Ánglusok kifzállottak Ferrol mellé, hanem innen is elkergette őket a' Spanyol vitézség. Ugyan ezen esztendőben lépett Spanyol ország arra a' Kötésre Frantzia birodalommal, melynek ereje fzerént az, ennek által engedte Parmát és Placencziát, e' pedig Hetruriai Királya tett egy Spanyol Princzet; 1801-ben Portugallia az Olivenza nevű várat Spanyol országnak, Spanyol ország Luisiánát Frantzia országnak általengedték; 1802-ben résztvévén Spanyol ország az Amiensi Kötésben, ebben általengedte Sz. Háromság' fzigetét az Anglusoknak. Az Anglusok 1806-ben 4 Spanyol Frégátot véletlenül eltsípven, ez azt arra indította, hogy ellenek hadat izennyen. A' Trafalgari rettenetes tengeri ütközött 1805-ben történt. Ugyan ezen esztendőben foglalták el 's kéntelenítették oda is hagyni az Ánglusok

Buenos-Ayres városát. Gen. Miránda fellázzasztani próbálta Spanyol Amerikát 1806-ban, a' melly alatt az Anglusok vízfza venni próbálták Buenos-Ayrest: hanem sem egygyikből sem másikból nem lett semmi; 1807-ben két fegyveres sereget adott Spanyol ország Frantzia országnak segittségére, mellyek közül az egygyik Északi Német országban tartózkodik, a' másik a' Frantziákkal egygyütt Portugalliát foglalta-el. — A' Békefség Fejedelme a' Baziliai békeségkötés által érdemelte ezt a' szép tilulust.

A' Párisi M o n i t ö r n e k leg ujjabb levelében kijött, hivatal szzerént való tudósítások között, a' leg fontosabb ez: — “

„ B a y o n n e , Május 2.-kán. N e g y e d i k K á r o l y Király és L u i s a Királyné Aprilis 27.-kén Burgosba érkezvén, Marschal Bessieres által rangjokhoz illő tífztelettel fogadtattak; 28.-dikban Vitorriába érkeztek ő F.gek, a' hol Gen. Verdier az ott lévő Fr. tífzteket bémútatta ő F.geknek. 100 Spanyol testörzők azok közzül, a' kik az Asturiai Princzet Bayonne felé kísérték volt, strázsára akarván a' Királynál állani, ilyen szavakkal igazította-el őket magától ő F.ge: Aranjuezben elfelejtkeztetek vala kötelefségekről; nékem most nem kelletek; parantsolom, hogy ezennel hagyjátok ide udvaromat. Ezen szókat nem közönséges hathatóssággal mondotta-ki a' Király', 's azután Frantzia örállokat kivánt. Irunba 30.-dikban érkeztek-meg ő F.gek, a' hol Császári Adjutáns Lebrün egy levelet adott által Napoleontól a' Királynak. A' Frantzia határszélhez érkezvén ő F.gek, ott a' Neufchateli Hertzeg által fogadtattak. Ide Bayonnébe az nap' (30.-dik-

ban) délutáni 2 órakor érkeztek-bé ö F.gek, ágyúdörgés között, 's az őrző sereg' parádéja által tiszteletvén. Megszállások' helyén a' Cs. Fő Udvari Marschal bémútatta ö F.geknek azon fzemélyeket, a' kik a' szolgálatot fogják körülettek tenni. Fél óra mulva bé érkezett a' Császár a' Marsaki kastélyból a' városba, 's hofzfas Conferentiát tartott ö F.gekkel. Most tehát Bayonnében vannak: a' Császár, Császárné, 's a' Spanyol Király és Királyné ö Felségek, az Asturiai Printz, a' ki magát nem rég' Királynak is nevezte, néhány Infánsok, a' Békefség' Fejedelme, sok Ministerek, és Grándesek. Midön tegnap az ágyúdörgés az ö Királyi F.gek megérkezését hírül adta, azonnal öszfzegyülekeztek az Austuriai Printzel és öttisével Infáns Don Carlossal egyetemben minden itt lévő Spanyolok, az ö F.gek' szállásán, hogy hazájok rendtartása fzerént kéztsókolás által térdelve köfzöntsék ö F.geket. Az utólsók között néhányak voltak az öszfzeesküvés' részesei között. Midön az udvarló palotából belső szobáikba béindultak ö F.gek, az Asturiai Princz követni akarta ö F.geket, hanem megakadalyoztatta a' Király, így szollván hozzá Spanyol nyelven: Hogyan, Princz! nem elég méltatlansággal illette-e' még az én öszhajamat? — Ezen szók menkö módra megillették a' Princzet, 's a' jelenlévő Spanyolokat szégyennel és ijedséggel töltötték-el. A' Napoleon Császárral való hofzfas beszélgetés közben, eleibe terjesztették Károly Király és Királyné, azokat a' sok méltatlanságokat, mellyeket egy hónaptól fogva szenvedtek, és azon veszedelmeket, a' mellyeknek kitétetve voltak. Hathatósan leirták azoknak háládatlanságok

eránt viseltető bofzfankodásokat, a' kiket jó tétéményeikkel megtetéztek, hiváltképpen pedig a' testörzők alacsonyyságát, a' kik árulókká lettek vala. Gyakran vízfzonozta a' Király ezen fzavait: Császári F.ged nem tudhatja, mi légyen az embernek önnön gyermeke ellen panafzolkodni. Ennél nagyobb fzerentsétlenség nintsen. Valami egy óramulva vízfza ment a' Császár a' Marsaki kastélyba. A' Spanyol Király az útozás, és podagra miatt is, elgyengülvén, sokkal idősebbnek lenni látszik, mint a' milyen valósággal. Egy Lováfzmester, egy Kamarás, és egy Testörző Kapitány vannak velle. Tegnap a' Császárral és Császárnéval a' Marsaki kastélyban ebédeltek a' Király és Királyné ö F.gek. Ma látogatásokra volt ö F.geknek a' Császárné, a' mely látogatás sokáig tartott.“

Hir - a d á s.

Alól-megnevezett-bátorkodom jelenteni, az érdemes - Magyar egész közönségnekis ugyan, különösebben pedig, ennek azon részének, a' mellyet tefznek, a' Helvétziai Vallástétel fzerént tanító-Tifzoteles Lelki Páfztorok, a' következendő tzímű munkáknak, nem sokára, nyomtató sajtó alá lejendő adattatását :

1. Kerefztyén ember' K é z i K ö n y v e, melyben, egy Atya két gyermekeivel befzélgetvén, a' Kerefztyén Vallásnak, némely, de fő és elsőbb Igazságait-adja elől. — Ezt a' Könyvet Német nyelven M u t s c h e l l e S e b e s t y é n írta, ilyen tzim alatt: „Unterredungen eines Vaters mit seinen Söhnen über

die ersten Grundwahrheiten der Christlichen Religion.“ — A' ki tsak néhány sorait látta 's olvastais, ezen minden Tanítványi 's esmerői előtt áldott emlékezetben maradt tudós Profefzor Urnak, előre is gondolhatja, mit lehet ezen munkájától is várni. — Ezen munka már a' törvényes megvizsgálás alól kezemhez jött, és sajtó alá is adatott.

2. Oskolai Tanító Szótár; melyben azon fundamentomos Gondolatok és Szók, mellyekkel mind a' közönséges Tanításokban a' Tanítók, és Tanulók, mind pedig a' közbeszédben, még az együgyübb Népek is élnek, világosan megmagyaráztatnak, 's a' gyermekeknek a' gondolkodásban lehető hamari, és nyomos elindításokra alkalmaztatnak. — Ezt a' Könyvet Németül Zerrenner Károly ilyen tzim alatt írta két részekben: „Hülfsbuch für lehrer und Erzieher bei den Denkübungen der Tugend.“ — Ez tsak úgy fog világosságot látni, ha valamely érdemes Nyomtató vagy Könyváros a' közkézre való botsátást maga költségén magára vállalja; vagy pedig valamely Oskolák' 's gyermekek' barátja, munkás párt fogása alá veszi. —

3. Halotti Predikátziókra való Rajzolatok: mellyek közt taláztatnak közönségesek, de mindenféle különös és rendkívül való környülállásokra, és esetekre illőkis. — Egy ragasztékban lesznek Halotti Predikátzió előtt mondandó Imádságokis. — Ez uttal a' Rajzolatok' száma 50 lesz. — és pedig oly kiterjedéssel hogy többnyire minden — vagy igen kevés bővítéssel lehet velek élni. —

4. Közönséges Isteni Tifzteletre tartozó Templombéli Imádságok három részekben. — Az első

Részben lesznek minden Innepekre Predikátzió előtt, és utánna mondandók. — A' másodikban. — Községes Vasárnapokra, különös és rendkívül való alkalmatofságokra Prédikátzió előtt és utánna mondandók. — A' harmadikban Hétköznapiak tiz hétre mellyek között a' két utolsó hetiek, az ugy nevezett Penitentziális Hetekre valók lesznek. — Egy Ragasztékban pedig lesz az Agenda vagy liturgia, az az Az Uri Szent Vatsora Kiszolgáltatásására, a' Házások Ekklesiái egybeadására, és a' Keresztelésre illő elmélkedések és imádságok, mindenik alkalmatofságra két, három, 's több elmélkedések. — Ezen két hátulsóbbakis már készen vagynak; de csak ugy és akkor mennek sajtó alá, ha azok, a' kiknek számkra készitettek, magokat előre számosan fogják jelenteni, a' mindjárt következő, nagy érdemű T. T. Uraknál: — a' kiketis, mind ezen hiradás', másokkal való közlésére 's terjesztésére, mind pedig a' lejendő Előrejelentők betses Nevek' hozzám küldésére, a' szokott jutalom ígérete mellett (minden tizre egy, szokott adódni) álaatosan kérek, 's a' kiket ilyen rendel bátorokodok kiis nevezni.

D e b r e t z e n b e n Generalis Notárius és Predikátor
T. T. Gál András Ur.

— — Traturalis Notárius és Predikátor T. T.
Diószegi Sámuel Ur.

— — Profefor T. T. Varga István Ur.

G y ö r b e n Predikátor T. T. Máár Péter Ur.

H e d r a h e j e n Predikátor T. T. Sipos Sámuel Ur.

R. K o m á r o m b a n Profefor T. T. Etsedi János Ur.

L o s o n t z o n Predikátor T. T. Lukáts Mihály Ur.

Maros Váshelyen Erdélyben Profefzor T.T.
Köteles Sámuel Ur.

Nagy Harsányban Predikátor T.T. Kálós Mó-
ses Ur.

Pápán Profefzor T.T. Tóth Ferentz Ur.

S. Patákon Professor és Predikátor T.T. Látzai
Jósef Ur.

Pestén Senior és Predikátor T.T. Báthori Gábor Ur.

Szalontán Predikátor T.T. Lengyel Jósef Ur.

Szathmáron Predikátor T.T. Németi István Ur.

Túron Tractualis Notárius és Predikátor T.T. Le-
vai Bálint Ur.

Váradon Predikátor T.T. Hétzei Pál Ur. —

Veszprémben Május 11-kén 1808.

Angyán János. A' Veszprémi
Reformata Ekklesia Predikátora.

Tudósítás.

Tudtára adattatik az Isteni Tudományokban
gyönyörködő bölts községnek, és tanuló Nevendék
Papságnak, hogy három esztendő előtt a' Pétsi Ne-
vendék Papi Háznak Költségével újra ki adattatott
Deák nyelven ama nagy tudományú Zsivics Mátyás
Pétsi Kánonok Urnak Dógmaticája, mellyet Pes-
ten a' Generale Seminariomban mint Kirá-
lyi Tanító a' Nevendék Papságnak több esztendőig
eleibe adott, és utóbb minden hafznát venni aka-
róknak számára ki nyomtattatott 4 darabban mel-
lyeknek ára oszveségefsen 5 forint, és fel találtatik
ezen munka Budán a' T. Kapucinusoknál, Pesten pe-
dig Eggenberger Könyv áros Urnál.

Tudományos Tudósítás.

Képes Újság, a' gyermekek számára, hat nyelven készült magyarrázattal.

Illyen tzialatt jön-ki, ezen esztendő kezdetétől fogva egy Munka, melly fertályesztendőnként 13 rézre mettzett képeket foglal magában ahozvaló félárkusnyi magyarázattal hat nyelven n. m. Magyarúl, Németül, Frantziáúl, Olaszúl, Tsehül és Görögül. A' képeken természetstóriai tárgyakon kívül, a' nemzetekesméretére, földleírásra, 's technológiára vezérlő dolgok is egyaránt jönnek elő, másokkal együtt, mindazáltal megválogatva, hogy azok a' gyermeki elmét a' gondolkozásra és vizsgálódásra serkengessék. A' rézre mettzett táblák szép papirosra lévén nyomtatva, természeti színekre ki is vagynak festve.

Ezen tábláknak hat nyelven előadott magyarázatja egyszerstmind a' gyermekek mulattatásokra és oktattatásokra úgy alkalmaztatott, hogy minden nyelv a' maga természeti tisztaságában jelenik meg. Eleinten szabtuk azokat 12, 13, esztendőst gyermekek elméjéhez, de továbbá idősebbeket is tekintetbe vettünk, hogy a' Munka annál hasznosabb lehessen.

Minden fertály esztendő végével egy tsomó jelenik meg, mellynek ára tsak 2 for. 30 kr. mellynek első tsomóját már most a' Pesti Ts. Kir. Fő Posta hívatálnál meg lehet szerezni, a' hova a' kijövendő tsomók ezután is leküldetnek. Négy tsomo, egy

darabot tesz, mellyhez a' Tzím az utolsó tsomóban lesz.

Illyen módon reménylik a' kiadók, hogy lassanként olly hasznos és oltsó Munkát adhatnak a' gyermekek 's az ifjúság kezekbe, melly mind belső intézetére, mind tsinofságára és jó tzéljára nézve Nemzeti könyv lehet idővel az Ausztriai Tartományokban; és valamint azok kik ennek kiadásában munkások; úgy az alábbírtt is, ki a' tulajdonképenvaló kiadást magára vállalta, a' Munka tökéletesítésére, mindent elkövet.

Bétsben Aprilis 15-dikén 1808.

Reilly Ferentz.

(Némellyek ezen Képes Ujság eránt hozzánk; a' Magyar Kurir Iróihoz is folyamodtak; mellyre nézve jelentjük, hogy ennek Érdemes Kiadójával semmi öszveköttetésben nem vagyunk, és, hogy az eránt tsak oda t. i. Reilly Urhoz kell a' leveleket útasítani).

* * *

A' közelgető Medárdusnapi Pesti vásárban, az odvaló Könyvárosoknál meg lehet már kapni:

A' Bertuch Természethistoriai Képes-könyve VI-dik Darabját is, melly mint az elébbeniek 50 ki-festett táblákat foglal magában, deák, magyar, német és frantzia magyarázattal. Az ára 12 for. 38 kr.